

Co-Funded by
EUROPEAN
UNION

EUROPEAN COMMISSION - DIRECTORATE GENERAL JUSTICE AND CONSUMERS
Programme and Financial management
Grant Agreement number: 881677 – I.N.T.I.T. – REC-AG-2019 / REC-RDAP-GBV-AG-2019

INTIT

*INtegrated Trauma Informed Therapy
for Child Victims of Violence*

Newsletter 2

30 Απριλίου, 2022

The project was supported by

Disclaimer

“This publication was funded by the European Union’s Rights, Equality and Citizenship Programme (REC 2014-2020).
The content of this *newsletter* represents only the views of the *INTIT Implementing Team* and is their sole responsibility.
The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.”

INTIT*INtegrated Trauma Informed Therapy
for Child Victims of Violence*

Newsletter 2 - 30 Απριλίου, 2022

Η δεύτερη διακρατική συνάντηση ανταλλαγής γνώσης και εμπειριών

Στις 22 Φεβρουαρίου και στις 3 Μαρτίου 2022 διοργανώθηκε διαδικτυακά η 2^ο διακρατική συνάντηση ανταλλαγής γνώσης και εμπειριών. Σε σύγκριση με την πρώτη συνάντηση ανταλλαγής, η προσοχή - κατά τη διάρκεια αυτής της 2^ο συνάντησης ανταλλαγής γνώσεων και εμπειριών - μετατοπίστηκε από τις απαντήσεις που έχουν τεθεί σε εφαρμογή από εξειδικευμένες και στοχευμένες υπηρεσίες για παιδιά θύματα συγκεκριμένων μορφών βίας στις προκλήσεις που έρχονται για μια ολοκληρωμένη αντιμετώπιση της κακοποίησης και της κακομεταχείρισης των παιδιών από τις κοινωνικές υπηρεσίες, τις υπηρεσίες υγείας και τη δικαιοσύνη, από την πρόληψη έως τη θεραπεία. Η συνεργασία μεταξύ διαφορετικών επαγγελματιών μπορεί να συναντήσει διάφορα εμπόδια: αυτό συμβαίνει όταν οι αρμοδιότητες δεν είναι σαφώς καθορισμένες, η συνεργασία δεν είναι επίσημη, οι επαγγελματικές γλώσσες καθώς και οι πρακτικές είναι διαφορετικές και δεν υπάρχει "τόπος"/ οργανωμένο πλαίσιο όπου η συνεργασία μπορεί να πραγματοποιηθεί στην πραγματικότητα. Τα εμπόδια αυτά είναι ακόμη μεγαλύτερα όταν οι επαγγελματίες εργάζονται σε διαφορετικές υπηρεσίες και οργανισμούς.

Η ανταλλαγή πληροφοριών βοήθησε στην ανάδειξη των κύριων προκλήσεων και ευκαιριών, των μοντέλων και στρατηγικών της συνεργασίας μεταξύ πολλών υπηρεσιών και επαγγελματιών με βάση το τραύμα στην παιδική προστασία για ανηλίκους που είναι πραγματικά ή δυνητικά θύματα κακοποίησης και κακομεταχείρισης σε κάθε χώρα εταίρο (Ιταλία, Εσθονία, Γερμανία, Κύπρος, Ισπανία).

Αυτό έγινε με την αντιμετώπιση των προβλημάτων ή των αποτυχιών στα υφιστάμενα συστήματα και τον προσδιορισμό πιθανών λύσεων και βημάτων ενόψει της παρέμβασης στην κακομεταχείριση. Στην εκδήλωση συμμετείχαν εμπειρογνώμονες από όλες τις χώρες που συμμετέχουν στο έργο (Ιταλία, Γερμανία, Ισπανία, Εσθονία και Κύπρος), οι οποίοι είναι επαγγελματίες σε διάφορους τομείς (δικαιοσύνη, επιβολή του νόμου, προστασία και πρόνοια, φροντίδα και θεραπεία). Κάθε εμπειρογνώμονας μοιράστηκε τις απόψεις και τις εμπειρίες του σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να συνεργαστούν διαφορετικές υπηρεσίες και επαγγελματίες προκειμένου να ανταποκριθούν στις πολυδιάστατες ανάγκες των τραυματισμένων παιδιών και να αποτρέψουν την επανατραυματοποίηση.

Η πρώτη συνεδρία, που πραγματοποιήθηκε στις 22 Φεβρουαρίου, επικεντρώθηκε στις βέλτιστες πρακτικές/υποσχόμενες εμπειρίες παρέμβασης με τα παιδιά και τις οικογένειές τους από την υποβολή της καταγγελίας, τη διερεύνηση και μέσω της νομικής διαδικασίας, ενώ η δεύτερη συνεδρία, στις 3 Μαρτίου, επικεντρώθηκε στις βέλτιστες πρακτικές που έχουν υιοθετήσει μια πολυπληθυσιακή προσέγγιση με βάση το τραύμα σε έναν ή περισσότερους τομείς, από την πρόληψη έως τη θεραπεία.

INTIT*INtegrated Trauma Informed Therapy
for Child Victims of Violence***Newsletter 2 - 30 Απριλίου, 2022**

Στο διήμερο σεμινάριο συμμετείχαν πολυάριθμοι εμπειρογνώμονες που εκπροσωπούσαν τους ακόλουθους οργανισμούς και πανεπιστήμια για να μοιραστούν την εμπειρία τους: από την Ιταλία, το Ψυχαναλυτικό Ινστιτούτο Κοινωνικών Ερευνών, το Δικαστήριο Ανηλίκων του Σαλέρνο, ο Ιταλικός Συντονισμός Υπηρεσιών κατά της κακοποίησης και της κακοποίησης των παιδιών (CISMAI), το Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικών Λειτουργιών (CNOAS)- από την Εσθονία, το Lõuna Prefektuur (Νότια Νομαρχία, Ταρτού) και το Πανεπιστήμιο του Ταλίν (Ψυχολογία του Δικαίου)- από την Κύπρο, το Τμήμα Καταπολέμησης του Εγκλήματος του Αρχηγείου Αστυνομίας Κύπρου ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Ψυχολόγων, (Τμήμα Συμβουλευτικής Ψυχολογίας), και το Πανεπιστήμιο Κύπρου με τον Καθηγητή Ανδρέα Καπαρδή, την Ισπανία, το Τμήμα Κοινωνικών Υπηρεσιών της Κυβέρνησης της Γαλικίας και η Μονάδα Ιατροδικαστικής Αξιολόγησης για τη Βία κατά των Παιδιών και των Εφήβων (Las Palmas de Gran Canaria)- από τη Γερμανία, ένας πρώην ανώτερος εισαγγελέας και σύμβουλος προστασίας θυμάτων για το κρατίδιο Schleswig-Holstein και το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο του Αμβούργου - Κέντρο Ψυχοκοινωνικής Ιατρικής (Ινστιτούτο Ιατρικής Ψυχολογίας).

Η έκθεση της συνάντησης είναι διαθέσιμη στη διεύθυνση

<https://www.intitproject.eu/>

Εστίαση στη χώρα – Κύπρος

από τον Καθηγητή Ανδρέα Καπαρδή

Σε διεθνές επίπεδο, η Κύπρος ήταν μία από τις 24 χώρες που συμμετείχαν σε μια σύντομη διαδικτυακή έρευνα σχετικά με τις απαντήσεις των Συνηγόρων και Επιτρόπων για τα παιδιά στις νέες προκλήσεις που δημιούργησε η COVID-19 από τη UNICEF και το ENOC (Ευρωπαϊκό Δίκτυο Συνηγόρων για τα Παιδιά). Σε εθνικό επίπεδο, στις 8 Οκτωβρίου 2021, το Σπίτι του Παιδιού διοργάνωσε σε συνεργασία με τον Επίτροπο για τα Δικαιώματα του Παιδιού σεμινάριο με θέμα "Τα δικαιώματα των παιδιών εν μέσω της πανδημίας", στο οποίο παρουσιάστηκαν τα ευρήματα μιας μεγάλης εθνικής έρευνας για τα παιδιά που αξιοποίησε μια εκτίμηση επιπτώσεων στα δικαιώματα του παιδιού (CRIA). Επιπλέον, η Επίτροπος για τα Δικαιώματα του Παιδιού νωρίτερα μέσα στο έτος έγραψε στους Υπουργούς Υγείας, Παιδείας και Εξωτερικών για τους υπερβολικούς περιορισμούς που επιβάλλονται στα παιδιά πρόσφυγες στους προσφυγικούς καταυλισμούς στην Κύπρο (π.χ. στον καταυλισμό της Πουρνάρας), περιορισμοί που επιδεινώνονται από τον υπερπληθυσμό στους καταυλισμούς.

Στο πλαίσιο του έργου INTIT, πραγματοποιήθηκαν έξι ζωντανές συνεντεύξεις στην Κύπρο, και συγκεκριμένα 4 προσωπικό από Barbahus/ HFC/ Σπίτι του παιδιού στη Λευκωσία, ο αστυνομικός που είναι υπεύθυνος για το τμήμα ενδοοικογενειακής βίας και η πρώην Επίτροπος για τα Δικαιώματα του Παιδιού και δύο ζωντανές ομάδες εστίασης- μία στη Λευκωσία (πρωτεύουσα) και μία στη Λεμεσό (δεύτερη μεγαλύτερη πόλη).

The project was supported by

INTIT*INtegrated Trauma Informed Therapy
for Child Victims of Violence***Newsletter 2 - 30 Απριλίου, 2022**

Τα τέσσερα ερωτήματα του έργου που έπρεπε να αντιμετωπιστούν ήταν: **(1)** Τι πιστεύετε ότι είναι πιο αποτελεσματικό στην παροχή φροντίδας και θεραπείας σε παιδιά θύματα βίας και κακοποίησης όταν έρχονται σε επαφή με τις κοινωνικές υπηρεσίες ή/και το σύστημα ποινικής δικαιοσύνης; **(2)** Ποιες θεωρείτε ότι είναι οι κύριες προκλήσεις για την παροχή κατάλληλης θεραπείας και υπηρεσιών σε παιδιά θύματα βίας/κακοποίησης μόλις εισέλθουν στο σύστημα; **(3)** Ποια θεωρείτε ότι είναι τα κύρια δυνατά σημεία στο πλαίσιο του υφιστάμενου συστήματος; Τι λειτουργεί καλύτερα και γιατί; και **(4)** Πώς μπορούν και πρέπει να αναπτυχθούν και να βελτιωθούν οι υπηρεσίες για την καλύτερη προστασία των παιδιών κατά τη διάρκεια της έρευνας που υλοποιείται από το σύστημα ποινικής δικαιοσύνης και/ή το σύστημα κοινωνικών υπηρεσιών;

Από τη θετική πλευρά, διαπιστώθηκε ότι το γεγονός ότι υπάρχει πλέον στην Κύπρο ένα Barnahus και ότι εάν μια υπόθεση κακοποιημένου παιδιού κοινοποιηθεί στο Barnahus είτε από την αστυνομία είτε από το Τμήμα Ευημερίας των Κοινωνικών Υπηρεσιών, το παιδί (και κατά περίπτωση ο/οι γονέας/ες) αξιολογείται και του γίνεται συνέντευξη από όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες (αστυνομία, κοινωνικοί λειτουργοί, ψυχολόγος, ιατροδικαστής και εισαγγελική υπηρεσία). Η συγκέντρωση κάτω από μία στέγη είναι αναμφίβολα πιο αποτελεσματική στην παροχή φροντίδας και θεραπείας σε παιδιά θύματα βίας και κακοποίησης όταν έρχονται σε επαφή με τις κοινωνικές υπηρεσίες ή/και το σύστημα ποινικής δικαιοσύνης. Το Υπουργείο Παιδείας εκπροσωπείται επίσης στην εβδομαδιαία πολυπηρεσιακή συνάντηση στο HFC.

Στην Κύπρο, στα κακοποιημένα παιδιά (π.χ. ενδοοικογενειακή βία, σεξουαλική κακοποίηση, παραμέληση) γίνεται βιντεογραφημένη συνέντευξη από εξειδικευμένο αστυνομικό προσωπικό από το 2003 και η βιντεοσκόπηση παρουσιάζεται στο δικαστήριο ως αποδεικτικό στοιχείο κατά του κατηγορουμένου. Έτσι, ένα κακοποιημένο παιδί παίρνει συνέντευξη σε μια ειδικά κατασκευασμένη και εξοπλισμένη αίθουσα φιλική προς τα παιδιά στο Σπίτι για το Παιδί, η οποία συνδέεται με το δικαστήριο. Αυτό σημαίνει ότι κατά τη διάρκεια μιας δίκης ένα παιδί μπορεί να καταθέσει χωρίς να χρειαστεί να παρευρεθεί πραγματικά στο δικαστήριο, να αντιμετωπίσει τον κατηγορούμενο και να τραυματιστεί εκ νέου.

Το γεγονός ότι όλες οι σχετικές υπηρεσίες λειτουργούν κάτω από την ίδια στέγη και είναι συντονισμένες σημαίνει ότι το σύστημα ανταποκρίνεται σε μια υπόθεση κακοποιημένου παιδιού σε πολύ λιγότερο χρόνο από ό,τι στο παρελθόν.

Η άμεση και διεπιστημονική ανταπόκριση και το γεγονός ότι εξειδικευμένοι επαγγελματίες μόλις μια υπόθεση κακοποίησης παιδιού εισέλθει στο σύστημα αξιολογούν τις ανάγκες ενός παιδιού στον ίδιο χώρο μέσα σε μία ημέρα, έχει ως αποτέλεσμα την έγκαιρη διάγνωση και αξιολόγηση του κινδύνου του παιδιού, παρέχοντας έτσι την αναγκαία και έγκαιρη φροντίδα ή/και θεραπεία ή/και υποστήριξη στο παιδί και, επίσης, στην οικογένεια, ενώ συμβάλλει στην πρόληψη της περαιτέρω θυματοποίησης του παιδιού.

Οι συνεντεύξεις και οι ομάδες εστίασης που πραγματοποιήθηκαν στην Κύπρο εντόπισαν τις ακόλουθες εναπομείνουσες προκλήσεις για τις αρμόδιες υπηρεσίες όσον αφορά τα κακοποιημένα παιδιά:

- το αστυνομικό προσωπικό στις διάφορες επαρχίες και στα αστυνομικά τμήματα να έχει μια συνεπή προσέγγιση στην αντιμετώπιση τέτοιων περιπτώσεων, συμπεριλαμβανομένης της άμεσης ανταπόκρισης.
- ο μεγάλος φόρτος των υποθέσεων κακοποίησης παιδιών που πρέπει να αντιμετωπίσουν οι αρμόδιες υπηρεσίες λόγω της έλλειψης επαρκούς και εξειδικευμένου προσωπικού. Θα πρέπει να σημειωθεί στο πλαίσιο αυτό ότι το Τμήμα Κοινωνικής Πρόνοιας των Κοινωνικών Υπηρεσιών έχει άτομα σε ετοιμότητα μετά την εργασία τους, αλλά μετά το πέρας του ωραρίου δεν εποπτεύονται ούτε έχουν ψυχολογική υποστήριξη.
- πώς μπορεί να αντιμετωπιστεί καλύτερα ένα πολύ μικρό κακοποιημένο παιδί με μαθησιακές δυσκολίες.

Πρόσθετες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι υπηρεσίες και το προσωπικό που εργάζονται με κακοποιημένα παιδιά είναι

- να έχουν συνέπεια στη συνεργασία τους με την αστυνομία,
- να προφυλαχθούν από την επαγγελματική εξουθένωση- και, επίσης,
- να παραμένουν ουδέτεροι σε περιπτώσεις όπου οι γονείς του παιδιού βρίσκονται σε σύγκρουση μεταξύ τους και να διασφαλίζουν ότι ενεργούν πάντα προς το συμφέρον του παιδιού.

Στην Κύπρο, η αστυνομία και οι κοινωνικές υπηρεσίες μπορούν να στηρίξουν και να παράσχουν θεραπεία σε ένα κακοποιημένο παιδί σε ποινική υπόθεση, εφόσον συναινούν οι γονείς, προϋπόθεση επίσης εάν πρόκειται να γίνει συνέντευξη του παιδιού, η οποία σήμερα σημαίνει σε βίντεο. Συχνά, οι επανασυσταθείσες οικογένειες δεν είναι πολύ συνεκτικές και αυτό δημιουργεί ιδιαίτερες προκλήσεις για τους διάφορους επαγγελματίες στο να τις πείσουν να συνεργαστούν και ή να λάβουν τη συγκατάθεσή τους, ειδικά όταν ο δράστης είναι ο παππούς, για παράδειγμα, ή ένα θηλυκό μέλος μιας από τις επανασυσταθείσες οικογένειες- μία μεγάλη πρόκληση στις επαρχίες Λεμεσού, Πάφου, Αμμοχώστου και Λάρνακας.

Με άλλα λόγια, σε όλες τις επαρχίες, εκτός από την πρωτεύουσα Λευκωσία, ένα κακοποιημένο παιδί πρέπει να είναι φυσικά παρόν στο δικαστήριο για να καταθέσει, επειδή δεν υπάρχει σπίτι για το παιδί σε αυτές τις πόλεις και δεν υπάρχει δυνατότητα για ένα παιδί να καταθέσει από εκεί σε βίντεο και έτσι να καταθέσει στο δικαστήριο από απόσταση.

INTIT*INtegrated Trauma Informed Therapy
for Child Victims of Violence***Newsletter 2 - 30 Απριλίου, 2022**

Συστάσεις από τους συμμετέχοντες σε ομάδες εστίασης στην Κύπρο

- Όλοι οι συμμετέχοντες συμφώνησαν επίσης ότι ιδίως οι δικαστές χρειάζονται περισσότερη εξειδικευμένη κατάρτιση για το πώς να χειρίζονται καλύτερα τα κακοποιημένα παιδιά όταν καταθέτουν ως μάρτυρες-θύματα και, επίσης, στη σχέση τους με άλλους επαγγελματίες. Η έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών προτάθηκε ως ένα χρήσιμο εργαλείο για τη βοήθεια των δικαστών.
- Σε κάθε επαρχία χρειάζεται ένα HFC Barnahus κατά τα πρότυπα του HFC στη Λευκωσία, μια εξέλιξη που θα επιτρέψει σε ένα κακοποιημένο παιδί στις άλλες μεγάλες πόλεις να καταθέσει από ένα HFC και να μην χρειαστεί να υποστεί την τραυματική εμπειρία της εμφάνισης στο δικαστήριο για να καταθέσει.
- Τέλος, η παιδική κακοποίηση επηρεάζει τόσο τα αρσενικά όσο και τα θηλυκά θύματα και πρέπει να αντιμετωπιστεί η έλλειψη διαθέσιμων και προετοιμασμένων γυναικολόγων για να εξετάσουν ένα θηλυκό θύμα και στη συνέχεια να εμφανιστούν για να καταθέσουν και να εξεταστούν στο δικαστήριο.

Συμπερασματικά, έχει πράγματι σημειωθεί σημαντική πρόοδος στον χειρισμό των κακοποιημένων παιδιών με τη δημιουργία του Σπιτιού του Παιδιού, τις εβδομαδιαίες συναντήσεις όλων των αρμόδιων υπηρεσιών και ΜΚΟ κάτω από την ίδια στέγη για τον καλύτερο τρόπο αντιμετώπισης μιας νέας περίπτωσης και την υιοθέτηση μιας διεπιστημονικής προσέγγισης. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένες προκλήσεις, όπως η δημιουργία ενός HFC στις τέσσερις επαρχίες εκτός της Λευκωσίας, η παροχή εξειδικευμένης κατάρτισης στους δικαστές για τον καλύτερο τρόπο αντιμετώπισης των παιδιών ως μαρτύρων σε μια δίκη και, τέλος, η παροχή επαρκούς υποστήριξης στο προσωπικό που εργάζεται με κακοποιημένα παιδιά.

INTIT

***INtegrated Trauma Informed
Therapy for Child
Victims of Violence***

www.intitproject.eu

Co-Funded by
**EUROPEAN
UNION**

The project was supported by

